

Nový občanský zákoník (NOZ) –zákon 89/2012 Sb.

Až se všichni probudíme ráno 1.ledna 2014, probudíme se do jiného světa, než na který jsme byli zvyklí. Na Silvestra totiž skončí platnost dvou zákonů, které podstatným způsobem ovlivňují náš život a podnikání. Končí stávající občanský zákoník a stejně tak končí stávající obchodní zákoník. Nahrazeny budou tzv. Novým obchodním zákoníkem (NOZ) a Zákonem o obchodních korporacích (ZOK).

S novým občanským zákoníkem je to podobné, jako s manželkou inspektora Colomba z populárního amerického krimiseriálu. Všichni o ní slyšeli, ale nikdo jí neviděl. A s NOZ je to stejné. Pochybuji o tom, že si ho někdo přečetl nebo se zajímal o to, jaké změny nám přinese. Zúčastnil jsem se několika školení na dané téma a domnívám se, že nejpodstatnější změna, která se týká podnikání je změna záruk a záručních podmínek.

NOZ nepoužívá pojem záruka nebo záruční doba tak, jak jí známe nyní ve smyslu § 619 stávajícího občanského zákoníku. Od nového roku bude garance jakosti (§2113) nahrazovat v mnoha případech současnou záruku. I tak však budou existovat podstatné rozdíly mezi současným s budoucím stavem.

I po 1.lednu 2014 bude nadále platit pravidlo že prodávající odpovídá kupujícímu za to, že věc nemá při převzetí vady. V §2161 odst.2 se uvádí, že projevili-li se vada v průběhu 6 měsíců od předání zboží, má se za to, že věc byla vadná již při převzetí. Výrobce nebo prodejce je tedy povinen uznat reklamaci a výrobek opravit popřípadě vyměnit za nový, pokud neprokáže, že vadu spotřebitel nezpůsobil sám.

V § 2165 odst.1 se uvádí, že kupující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí. Tento odstavec je nutné považovat za velice důležitý, neboť výslovně uvádí, že se doba 24 měsíců vztahuje pouze na spotřební zboží. Problémem ale je, jak naložit s dobou 18 měsíců, která vzniká uplatněním lhůt uvedených v § 2161 odst.2 a v § 2165 odst.1. Zde existují dva protichůdné právní výklady.

- A) Po uplynutí 6 měsíců bude prokazování, jak a kdy byl výrobek poškozen na straně spotřebitele. Toto prokazování bude pro kupujícího často velmi složité.
- B) Záruční doba zůstává nadále 24 měsíců a po tuto dobu bude prodejce povinen reklamaci uznat, ledaže by prokázal, že vada byla způsobena běžným opotřebením, nebo nesprávným či neobvyklým používáním.

Který z výše uvedených dvou názorů bude platný ukáže až soudní praxe. Doporučuji přečíst si alespoň letmo základní ustanovení týkající se koupě movité věci. Jedná se o §§ 2085 – 2943. Jedná se například o situaci, kdy je v § 2106 uvedeno, že vadné plnění je podstatným porušením smlouvy a zakládá právo kupujícího na přiměřenou slevu z kupní ceny Naopak v § 2107 se hovoří o nepodstatném porušení smlouvy, kdy má opět kupující právo na přiměřenou slevu z kupní ceny.

Prozatím se na všech školeních hovoří o vztahu prodejce-kupující velmi často zúžené na vztah prodejce (firma –živnostník), kupující (občan). Nikde na žádném školení se nehovořilo o vztahu prodejce (firma- živnostník), kupující (firma –živnostník). Obchodní vztahy mezi firmami jsou častější nebo složitější než vztahy s občany, zůstaly nějak na okraji zájmů právníků, provádějících školení.